

Stressvrije afkalflijn geeft rust voor boer en koe

René Westerlaken en Loekie Martens van het melkveebedrijf Bouwmeer in Vinkel zweren bij hun stressvrije afkalflijn. Ze hebben er nu ruim vijf jaar ervaring mee en willen niet meer terug naar het oude systeem. Wat maakt die afkalflijn zo bijzonder?

FRANK DE VRIES

De familie heeft een melkveebedrijf met honderd melkkoeien. Die koeien zorgen voor een gemiddelde melkproductie van 8.500 kg per jaar. Er wordt gemolken in een 2x14 stands

80-graden melkstal. De jongveeopfok wordt uitbesteed. Twee jaar geleden is er een nieuwe koestal gezet naast de oude ligboxenstal. Daarmee kan het bedrijf verder groeien naar 120

Een doorkijkje in de afkalflijn.

melkkoeien. Westerlaken: "De stressvrije afkalflijn is er voor de koeien, maar ik als melkveehouder heb er ook minder stress door." Vanaf drie weken vóór tot drie weken ná het afkalven zitten de koeien in een groot strohok, waarbij de verse koeien direct na de droge liggen, in een lijn dus.

Minder hulp en problemen

Westerlaken heeft zijn droogstaande koeien in twee groepen ingedeeld. De 'far-off'-groep zit 6 tot 8 weken voor de verwachte afkalfdatum. De 'close-up'-groep wordt drie weken voor de verwachte afkalfdatum vanuit de boxenstal naar het strohok overgeplaatst. Westerlaken geeft aan dat hij in die afalfstal met stro maximaal een groepje van tien melkkoeien heeft lopen. Daarnaast zitten maximaal twaalf verse koeien die apart worden gemolken. Ze hebben volop de ruimte in hun 225 m² grote strohok. Koesignalen als pensvulling, herkauwen en mest zijn door de veehouderij goed te beoordelen in dit strohok. "Hier heeft de koe heel veel bewegingsruimte", vertelt Westerlaken. "Ze vreten meer in het strohok en houden zodoende hun energiebehoefte beter op peil. Het lopen in het stro is ook veel natuurlijker dan het lopen op roostervloeren."

Er is nu zo'n vijf jaar ervaring op het bedrijf met deze stressvrije afkalfstal in het stro. Westerlaken heeft de stal ontworpen, samen met zijn toenmalige dierenarts, Nico Vreeburg van Vetvice. Hij zou absoluut niet meer terug willen naar het 'oude' systeem. Vroeger ging een koe die moest kalven, vlak van tevoren vanuit het koppel naar een afkalfstal. Dat was een klein stal waar het dier alleen stond zonder contact met haar soortgenoten. De koe werd toen dus kort voor het afkalven nog verplaatst naar een andere stal en dat was stressvol, volgens Westerlaken. In de nieuwe situatie gebeurt dat dus al veel eerder, zodat de koeien goed kunnen wennen aan de nieuwe stal. In de nieuwe afkalfstal wordt door Westerlaken veel minder ingegrepen in het

FOTO: FRANK DE VRIES

De koeien liggen rustig op hun strobed.

geboorteprocès dan in het oude systeem. "Ik zie dat de dieren in de strostal zelf zonder hulp kunnen afkalven. Als ik tijdens mijn laatste avondcontrole in de stal zie dat een koe kort voor kalven is, ga ik er 's nachts toch niet uit. Vroeger deed ik dat wel. Ik ben nu gerust dat ze het op eigen

is de huidige gemiddelde leeftijd van 4,6 jaar de resultante van een grotere instroom van vaarzen, omdat het bedrijf nog groeit. "Als we op de 120 melkkoeien zitten, zal dit cijfer zeker gaan stijgen."

Afkalven meestal zonder hulp in de strostal

kracht goed doet. En dat klopt." Ook kampt het bedrijf sinds de nieuwe afkalflijn met minder ziektes: "Van lebmaagverplaatsingen hebben we al drie jaar geen last meer. En al jaren zijn er geen keizersneden meer geweest. De eerlijkheid gebiedt wel te zeggen dat de stierkeuze daar ook een grote rol bij heeft gespeeld", aldus Westerlaken. De veehouder ziet de melkkoeien na het afkalven sneller en makkelijker opstaan en beter voer opnemen. Die snelle opstart is volgens hem de reden dat de koeien na het afkalven sneller weer helemaal op krachten zijn. Heeft de stressvrije stal geleid tot een hogere gemiddelde leeftijd bij afvoer? "Nee", zegt Westerlaken, "nog niet." Maar volgens hem

Extra werk

Het bijstrooien en uitmesten van de potstal kost weinig extra arbeid, vertelt Westerlaken. De stal van de droge koeien wordt één à twee keer per week bijgestrooid en die van de verse koeien tweemaal daags. Een keer per drie maanden wordt de stal helemaal uitgemest met een shovel. Westerlaken schat daarmee circa een half uur bezig te zijn. Was de potstal voor alle koeien een optie? Nee, antwoordt Westerlaken, dat zou te duur zijn geweest qua bouwkosten. Hij houdt het wat betreft de potstal bij de stressvrije afkalfstal die hemzelf ook minder stress geeft. "Ik laat de koe zelf werken en dat is goed voor haar en voor mij."